अनुष्टुप्	२८		मालिनी	२
इंद्रवज्रा	२२	येकूणवृत्तें छंदाचीं १०३	स्रग्धरा	२
उपेंद्रवज्रा	१२		द्रुतविलंबित	१
शार्दूलविक्री	६	इतिनागनाथकृततत्वनिर्णयःसमाप्तिः	इंद्रवंशा +	१
शालिनी	६		तोटक	१
भुजंगप्रयात	६		वंशस्था	२
वसंततिलक	५	येकूणयेकंदर पत्रे ११	पृथ्वी	१
एकरूपा	५		स्वागता	१
रथोध्दता	२		मंदाक्रांता	१
	९२			११

Accession No : ~~8080~~ M842
Title :- तत्वनिर्णय
पत्रे :- 12

द्वौ॥ यद्येकादशिका प्रवृत्तिररुणादेरग्रगो पोषणं द्वादश्यां यदि सोदयद्वयगता तत्रादिमायां हि तत्। शुद्धैकादशिकां विहाय च तथाप्येकादशीवासरे द्वादश्या अवमं तदा तदिह तद्वोज्यं परे वैष्णवैः॥ २३॥ रात्र्यंताब्धिघटीगतौ दशमिकाप्रांतस्तदोपोषणं द्वादश्यां यदि सोदयद्वयगता तत्रादिमायां हि तत्। शुद्धामप्यपहाय शंकरतिथिं त्वेएकादशीवासरे भद्राया लिलयं तदा तदिह तद्वोज्यं परं वैष्णवैः॥ २४॥

अथेंद्रवज्रा॥ स्यैकादशीमेव मुपोष्यनित्या स्मार्तोश्च वैखानसदीक्षिताश्च तत्पारणं द्वादशिकाद्यपादे तीते विदध्युर्हरिवासराख्ये॥ २५॥ फाल्गुष्टमीया किल कार्त्तिकस्था तद्वृद्धिधेयास्सकलेषु मास्स्फ॥ माघासिते यार्शीवरात्रिरुक्तालभेवसामान्यविनिर्णयोयं इतींद्रवज्रा २६॥ इति सामान्यनिर्णयः॥ संवत्सरत्र

अथवसंततिलका

श्रीगणेशाय नमः॥ अथ निर्णयतत्त्वप्रारंभः॥ अनुष्टुप्छंदः॥ पीतांबरधरं देवं पीतगंधानुलेपनं। स्वर्णकुंडलमत्राक्षं गदाधरमुपास्महे॥ १॥ अतिगहननिबंधालोकनालस्यभाजां लघुकृतिरसिकानां प्रीतये कौतुकेन। इति कतिकतिपद्यैर्दाक्षिणात्यप्रचारग्रथित तिथिविचारो लिख्यते शास्त्रसिद्धः॥ इति मालिनीछंदः॥ २॥ अथ वसंततिलका॥ तिथ्यंशको दिननिशोश्च मुहूर्त एष स्याद्दष्टमोभिजिदथास्तमयात्रिनाड्यः॥ संध्याप्रदोषसमयश्च तथा निशार्धात्पूर्वापरं च घटिकाद्वितयं निशीथः॥ ३॥ अथ द्वे अनुष्टुभौ॥ उदयाद्ब्धिनाड्यः प्रागरुणोंशकाः शराः॥ प्रातः संगवमध्याह्नाःपराह्नाः सायपश्चिमाः॥ ४॥ अथ पूर्वापरायोगो यत्रैकव्याप्तिनिर्णयः॥ आधिक्याद्विषमव्याप्तौ समव्याप्तौ सयुग्मतः॥ ५॥ अथ वसंततिलका॥ दर्शद्विवेदरसनागशिवेंद्रतिथ्यो योगंत

कर्कटे भवति दक्षिणायनं तत्र स्याग्निगणिता स्फुपूर्वजाः॥ नक्रगे किल तथोत्तरायणं स्वाभ्य
यस्तदपरादिवैव हि॥ ९॥ अथेंद्रवज्रा॥ यत्र द्
द्ग्रतिथयश्चमिथो भजंति कालस्फरो नुनवमी हरिमिश्रितोस्तः सामान्यनिर्णायविधौ
तिथियुग्मतेषा॥ ६॥ इति परिभाषा॥ अथानुष्टुप्॥ चैत्रशुक्लप्रतिपदश्चांद्रोब्दः प्रभ
वादिकः॥ तमेव कीर्तयेत्सर्वश्रुतिस्मृत्यादिकर्मसु॥ ७॥ इत्यब्दः॥ अथशार्दूल॥ जूकाजौ
विषुवं ततो दश दश प्राक्पश्चिमा नाडिकाः पुण्याः संक्रमणे रवेरनिमिषस्त्रीधन्वियुग्मा
नितु॥ प्रोक्तं तत्षडशीति वक्रमिह चेद्रूपोन्मिताश्चापरा गोसिंहालिघटाः स्मृता हरिपदं
तत्रादिमाः षोडश॥ ८॥ अथरथोद्धता॥ रात्रौ रवेः संक्रमणे तु पुण्यमासन्नया मद्धि
तयं दिनस्थं॥ पूर्णे निशीथे तु दिनद्वयेपि पूर्वेह्नि कर्के मकरे परेह्नि॥ १०॥ अथवंशस्था॥
कुळीरसंक्रांतिरिनोदयोत्तरं तदह्नि पुण्यं परतः प्रजायते॥ तथा मृगे संक्रमणे त्वतः
पुरादिवैव पुण्यं तदहर्विदो वदन्॥ ११॥ अथानुष्टुप्॥ आकरेन्यविशेषायेष्वेवं काल

मौलैकौ
विधौ स्मृताः॥ अत्राप्रचारतो नोक्ता इति संक्रांतिनिर्णयः॥ १२॥ अथरथोद्धता॥ माहि
षप्रमथिनी च देवतौ भैरवो नरहरिस्त्रिविक्रमः॥ आदिकोल इति दक्षिणेपि च स्थाप्यता मि
तरउत्तरायणे॥ १३॥ इत्ययनं॥ अथेंद्रवज्रा॥ मीनादितो द्विद्विभभानुभोगाद्वसंतपूर्वाः क्रत
वः षडुक्ताः॥ मधोः सितादेः स्युरमांत एव चांद्राभिधा द्वादश सर्वमासाः॥ १४॥ इत्यृतुमा
साः॥ अथशार्दूलविक्रीडित॥ क्षुद्राः प्रावृषि सर्वतोपि सरितः श्वेष्वादिना नांत्रये पूर्वे जह्नुसु
तां विना यदि किल क्षुद्रा दशाहावधी॥ वापी कूपतडागजा अपि नद्या आपो दशाहं तथास्ता ना
द्रा व तिनिंदिता मुनिवरैः प्रोक्ता रजोदूषिताः॥ १५॥ अथशालिनी॥ तीरस्थाना मन्नकूपा
द्यभावे ग्रामासन्ने तु प्रदेशे न दोषः॥ उत्सर्गोपाकर्मसूर्येंदुपर्वप्रेतस्नाने कुत्रचिच्चापि
नासौ॥ १६॥ इति नद्यायाः रजोदोषः॥ अथोपेंद्रवज्रा॥ असंक्रमस्याद्धिमास एष हि

संक्रमस्त्वक्षयनामधेयः॥ पूर्वापरोत्स्लः क्षयतोधिमौस्तौतत्राधिकस्यादपरोहिनाड्यः
॥२७॥ अथानुष्टुभौद्वौ॥ अधिकक्षयमासौच काम्यकर्मणिवर्जयेत्॥ नित्यनैमित्तिकेकु
र्याद्वैद्यो विस्तरआकरे॥२८॥ इति मलमासः॥ उदयात्त्रिमुहूर्तोनतिथ्यायुक्तापरा तथा॥
त्रिमुहूर्ताधिकावाद्या पूर्णा सामान्यतस्तिथिः॥ १९॥ अथेंद्रवज्राद्वे॥ आद्यामुहूर्त
त्रितयात्पुरोक्तो यावन्मुहूर्तत्रितयान्निशः प्राक्॥ तदंतरे यत्तिथिमिश्रणं स्यात्
मिथस्तदाकुर्मुनयः पुराणाः॥२०॥ इति वेधः॥ संकष्टहर्त्रीकिलयाचतुर्थी सेंदूद
यस्थायदि सोभयत्र॥ पूर्वापरा वापितदा विधेयानचेद्युयुग्मेपितदापरैव॥२१॥
अथोपेंद्रवज्रा॥ इनोद्गमांहीनसमुद्गमांसांवीनोद्गमांचाप्युपवासहेतोः॥ एका
दशींद्वादशिकातुयत्नात्स्मार्तोश्रयंते किलपारणाये॥२२॥ अथशार्दूलविक्रीडितौ

२

४

12

परापौर्णिमाख्यासपूजाकृतेसौमलार्धेतुसायंतनाकोकिलायाः ॥ ३८ ॥ अथानु
ष्टुप ॥ नभःसितेचतुर्दशीनिशागतामधोरिव ॥ चतुर्थिकातुपूर्णिमापुरापरा
स्तिपंचमी ॥ ३९ ॥ अथशार्दूलविक्रीडित ॥ गोविंदोदुनिवार्कभेप्यहितिथौशुक्लेप
रेणान्विते वह्निभिग्रहसंक्रमोनितदिनेपूर्वाह्निकोपाकृतिः ॥ कार्यापर्वणिया
जुषैःप्रथमजेसंक्रांतिपर्वान्वितेपंचम्यांग्रहसंक्रमोनिशिपरार्धेचेत्रतद्दूष
णं ॥ ४० ॥ अथैकरूप ॥ यदिसंगवतोधिकंभवेदिहपरौदयिकंतदैवहि ॥ नहि
चेत्त्वथमेह्निकुर्वतेतदुपाकर्मणितैत्तिरीयकाः ॥ ४१ ॥ अथभुजंगप्रयात उ
पाकर्महस्तेसचित्रेपराह्नेस्मृतंसामगानांनभोमासिशस्तं ॥ अष्टघ्नोपधीना ४
मभावेनभस्येतदुत्सर्जनंचापितत्रैवकुर्यात् ॥ ४२ ॥ अथैकरूप ॥ सकलश्रुति ८

नांमलिम्लुचेगुरुशुक्रास्तशिशुत्ववार्धिके ॥ ग्रहणात्प्रथमंदिनत्रयेप्रथमा
रंभममुष्यनाचरेत् ॥ ४३ ॥ अथोपेंद्रवज्रास्त्रयः ॥ नदीरजोदूषणमत्रनास्ति
स्तथापराह्णेयदिवानिशायां ॥ भद्राव्यसानेनियतंविधेयोरक्षानिबंधःकिलस
र्ववर्णैः ॥ ४४ ॥ निशीथकालेयदिवानिशायांदिवापिसारोहिणिकाकलापिय
दिस्पृशेदष्टमिकांतदानींजन्माष्टमीसैवनभोऽसितेस्यात् ॥ ४५ ॥ यदाधकचि
द्रोहिणिकाकलापिनहिस्पृशेदष्टमिकांतदातु ॥ निशीथकालेकिलवर्तमा
नांजन्माष्टमींतांमुनयोवदंति ॥ ४६ ॥ अथेंद्रवज्रास्त्रयः ॥ यत्रोभयेद्युर्यदिनो
भयेद्युर्निशीथयोगस्तुतदापरैव ॥ समांशयोगेपिपराष्टमीस्याद्वैषम्ययो
गेधिगतावशेन ॥ ४७ ॥ तत्पारणंस्यात्तिथिभावसानेदिवाथनिश्यंन्यतरांत ८

लाभे। महानिशातः अथमंत्रस्थश्चेदंतस्तदातत्र परेह्निकार्यं ॥ ४८ ॥ पूर्वार्धरा
त्रात्परपूर्वयामोयामार्धकेवा घटिकाद्वयंवा ॥ महानिशास्याद्यशक्तयभा
वेत्वेकावसानेपिदिवापिकुर्यात् ॥ ४९ ॥ अथानुष्टुप् ॥ नभोमायांकुशायाह्वा
यालयामानतेस्मृताः इतिश्रावणमासस्यप्रसिद्धतिथिनिर्णयः ५० ॥ अ
थोपेंद्रवज्रा ॥ नभस्यशुक्ले किलयातृतीयापरैवसोक्ताहरितालिकाख्या ॥
मध्याह्न मुल्लंघ्यगताचतुर्थी परान्यथाप्राग्गणनाथतुष्ट्यै ॥ ५१ ॥ अथभुजं
गप्रयात ॥ चतुर्थ्यामुष्यांगणेशस्यचंद्रं मृषैवाभिशापप्रदंनैवपश्येत्
॥ ऋषीणामियंपंचमीप्राक्परावा समध्याह्नकालाभवेत्पूजनाय ॥ ५२ ॥ शा
लिनी ॥ भाद्रेमैत्राद्युत्रयेनुक्रमेण ज्येष्ठाद्यानार्चाविसर्गाःप्रदिष्टाः ॥ अत्र

५

तिपंदोदयिकीनिरुक्तासाचेद्दिनद्वयगताप्यगताचपूर्वा ॥ अभ्यंजनंनियतमत्र
चतद्दिनेशोराज्ञेयमेवनवरात्रविधौपरास्यात् ॥ २७ ॥ अथेंद्रवज्रा ॥ चैत्रोधिक
श्चेद्यधिकाचदितिथ्यामभ्यंगभूपालशरत्प्रवेशाः ॥ शुक्लादितस्यान्नवरात्रमत्रातन्नि
र्णयःशारदवद्विधेयः ॥ २८ ॥ अथानुष्टुप् ॥ गौरीव्रतेतृतीयेयंचतुर्थीसहिताभवेत् ॥ त
थाष्टमीनवम्योस्तुयोगोदेवीप्रपूजने ॥ २९ ॥ अथतोटकछंदः ॥ रघुनाथजनुर्नव
मीगदितादिनमध्यगतायदिसोभयतः ॥ नहिवोभयतोपितदाभयुतामपिच
प्रथमामपहायपरा ॥ ३० ॥ अथेंद्रवज्रा ॥ सानेन्मुहूर्तत्रयगाधिकावातदैवतत्रै
वलयेदशम्याः ॥ वैखानसैःसासमुपोषणीयास्मार्तैस्तुपूर्वेतिवदंतिसंतः ॥ ३१ ॥

॥ अथानुष्टुप् ॥ त्रिमुहूर्ताष्टमीघस्रेनवमीयदिलीयते ॥ स्मार्तैश्चवैष्णवैश्चैव

२

द्वादश्यांश्रवणो मध्यमांशं प्रोक्तं प्रोक्तं पारणं च प्रवीणैः ॥ ५३ ॥ अथ भुजंगप्रयात
॥ श्रवःसंयुतैकादशी भाद्रशुक्ले किंचिच्छ्राद्धशुद्धापि च द्वादशी वा ॥ जयंती यमुक्ता
हरेर्वामनस्य विधेया सपर्यास्य मध्याह्नकाले ॥ ५४ ॥ अथेंद्रवज्रा ॥ मध्याह्न
गानंतचतुर्दशी स्याद्रन्ये निरुक्तापि मुहूर्तगापि ॥ मुहूर्तमात्राप्युदये तदन्ये
संधेव चेल्लघुद्वयगामिनीयं ॥ ५५ ॥ अथ वसंततिलका ॥ भाद्रासितेतु सक
ला सुतिथिष्वपि स्युः श्राद्धानि नष्ट यदि ने पितुरन्यतो वा ॥ शस्त्रादिभिर्मृति
मतामपि शस्त्रतिथ्यामित्यादि भाद्रपद निर्णयमामनंति ॥ ५६ ॥ अथ शा
लिनी ॥ दौहित्रो येजातमात्रोपि तातं मातुर्वंध्यो चापि जीवन्मवश्यं ॥ श्राद्धं
कुर्यात्संगवे चादितिथ्यां पिंडैर्मुक्तं चापि मातामहस्य ॥ ५७ ॥ अथोपेंद्रव

90

लाभे ॥ महानिशातः प्रथमं तमश्चेदंतस्तदा तत्र परेह्नि कार्यं ॥ ४८ ॥ पूर्वार्धरा
त्रात्पर पूर्वयामो यामार्धके वा घटिकाद्वयं वा ॥ महानिशा स्यादथ शास्त्रभा
वे वेकावसाने पि दिवापि कुर्यात् ॥ ४९ ॥ अथानुष्टुप् ॥ नभो मायां कुशाग्राह्या
यालयामानते स्मृता: इति श्रावणमासस्य प्रसिद्ध तिथि निर्णयः ५० ॥ अ
थोपेंद्रवज्रा ॥ नभस्य शुक्ले किल या तृतीया परेव सोक्ता हरितालिका स्या ॥
मध्याह्न मुल्लंघ्य गता चतुर्थी परान्यथा प्राग्गणनाथतुष्ट्यै ॥ ५१ ॥ अथ भुजं
गप्रयात ॥ चतुर्थ्यामपुष्यां गणेशस्य चंद्रं मृषैवाभिशापप्रदं नैव पश्येत्
॥ ऋषीणामियं पंचमी प्राक्परा वा समध्याह्नकाला भवेत्पूजनाय ॥ ५२ ॥ शा
लिनी ॥ भाद्रे मैत्राद्यत्रये तुक्रमेण ज्येष्ठाद्यानां चा विसर्गाः प्रदिष्टाः ॥ अत्र

5

Dup

(7)

स्भगानांतुनारीणांतांबूलाद्यन्नदोषकृत् ॥ विधवानांनराणांच व्रतघ्नंनियनंस्फुटं ॥ ५३ ॥ अथपृथ्वी ॥ जसजसयलग ॥ उपांगललिताव्रतेभवतिपंचमीपूर्विकाष्टमीतुनवमीयुतानवमिकाष्टमीमिश्रिता ॥ उपोषणविधौतथाचहवनेपरासोच्यतेमहाबलिदिनेवेदनेदिनकरोदयव्यापिनी ॥ ५४ ॥ अथवसंततिलका ॥ तभजजगग ॥ स्यात्पारणातुनवरात्रविधेर्दशम्याम‍न्येष्वरेवनवमीमतिवाह्यगामाक् ॥ अशौचिनांचसरजःसुभगांगनानामत्रैवपारणविधिंविबुधावदंति ॥ ५५ ॥ अथमंदाक्रांता ॥ मभनततगग ॥ प्रालंद्व्यामुनिभिरुदितोस्याविसर्गोदशम्यामेषेनस्याद्विजयदशमीयापराह्णेप्रदोषे ॥ एवंयोगेयदिदिनयुतेसापराह्णस्यकर्णांताद्दृक्कर्णोन

92

नभभर

ज्रा ॥ अथाश्विनेमासिवलक्षपक्षेसमारंभेपक्षतिकांतराळे ॥ दुर्गासपर्यानवरात्रिमत्रस्पर्शोत्रदर्शस्यभवेद्‍वयाय ॥ ५८ ॥ अथद्रुतविलंबित ॥ परदिनेप्रतिपद्विमुहूर्तिकापिचनचेघटितत्वमयायुता ॥ ह्युदयगायदिपूर्वदिनेपरंनहियुतिर्यदिवैघ्नतिचित्रयोः ॥ ५९ ॥ अथोपेंद्रवज्रा ॥ तयोर्विरामेसपरेर्धभागेपरंदिनेस्याफलशापतिष्ठा ॥ त्याज्येतुयोगेदिनमानतुल्येऽभिजिन्मुहूर्तेपिचधात्रतिथ्यां ॥ ६० ॥ अथशालिनी ॥ मततगग ॥ शावाशौचेप्यत्रदोषोनहिस्यादेकेप्रारब्धंस्वयंचैवकुर्यात् ॥ अप्रारब्धंकारयेत्त्वापरेणनारीत्वन्येनैवयास्यादुदक्या ॥ ६१ ॥ अथाप्युष्टुप् ॥ एकादशादिवर्षांयाव्येकवर्षांचरोगिणीं ॥ दासींभर्यांविरूपांचकुमारींमत्रनार्चयेत् ॥ ६२ ॥ अनुष्टुप् ॥

91

६

युगाद्यः॥ सितासितगताः क्वापि यान्यास्ताः कल्पभेदतः॥ ८५॥ अत्र श्राद्धं प्रकुर्वीत
मलमासेतु चोभयोः॥ जयंती युगमन्वाद्याः संक्षेपादित्युदाहृतः॥ ८६॥ अथैकरूप
ग्रहणग्रहरासुरविधोः प्रहराणां त्रितयेन भुज्यते॥ सवितुश्च तथा चतुष्टये शिशु
वृद्धातुरवर्जितैर्जनैः॥ ८७॥ अनुष्टुप्॥ ग्रहयामादितः पूर्वप्रहरे हिन भोजनं॥ शि
शुवृद्धातुरैः कार्यमिति शास्त्रविदो विदुः॥ ८८॥ ग्रस्तास्तयोः पुष्पवतोस्तुप
श्चाद्भुंजीत बिंबं विमलं विलोक्य॥ अतीतकालं ग्रहणस्य संध्या होमादिके स्या
दिह नैव दोषः॥ ८९॥ स्वागता॥ रनभगग॥ आरनालमथितं दधिदुग्धं तैलस
र्पिरिह पाचितमन्नं॥ तत्तिलैः कुशयुतैः समवेतं नो भवेद्ग्रहणजन्यधविध्यं
॥ ९०॥ अनुष्टुप्॥ गांगं च मणिकस्थं च जलं तद्धन्नदुष्यति॥ अत्रामान्ने न हेम्ना वा

युगुभयतस्तत्र पूर्वैव कार्या॥ ९६॥ अथानुष्टुभौ द्वौ॥ कौमुद्यां पौर्णमासीयं
तथाग्रयणकर्मणि॥ परा चाश्वयुजी कर्म पूर्वाह्णे स्थितिपर्वणि॥ ९७॥ दूर्वा
सिते चतुर्थी स्यात्करकाख्या विधूदये॥ प्रदोषव्याप्तिर्हि रक्षि प्राग्गोवत्सद्वाद
शी तथा॥ ९८॥ अथ मालिनी॥ ननमयय॥ नरानरकनिहंताभ्यंगतः
कृष्णभूतो भवति तुहिनरश्मेरुद्गमे थो भयेषु॥ यदि भवति तदानीं
प्रागथो नो भयेषु स्यादुदयमुदितमार्यैर्यामिनीतूर्ययामे॥ ९९॥ अनुष्टुप्
॥ अत्रामायामपि प्रातरभ्यंगो मुनिभिः स्मृतः॥ विशेषेण स्वाति योगइ
ती बलितिथिनिर्णयः॥ ७०॥ अथ शार्दूलविक्रीडित॥ मसजसततग॥ गोक्री
डाबलिपूजनादि विहितं सायाह्नगायां तिथावाद्यायां किल कार्तिके म

ससजग कुलधर्मेविधौचतुर्दशी परयुक्तापिच पूर्णिमातथा इयमग्निमुखा

चैने निशावदनस्थे लिसहोविनिर्णयः ७६ अनुष्टुप् पौषामार्केः अब्दा

नें र्दिन एवयुतायदि अर्धोदयः पराराकापौ षेत्विल्येवनिर्णयः ७७

अथरथोद्धता रनरलग माघमाससितपक्षवर्तिनीसप्तमीतुरथसप्त

मीपरा सारुणोदयगतातिपुण्यदास्नानदानरविपूजनादिके ७८ अनु

ष्टुप् पौर्णमासी पराप्रोक्तामाघेकृष्णचतुर्दशी शिवरात्रिरिहव्याप्तोस्यां

निशीथप्रदोषयुक् ७९ अथेंद्रवज्रा एकैकयोगेतु निशीथएवतस्या

व्यभावेतुभवेत्प्रदोषः कृतेतु तत्पारणमन्यमासेप्येवंहिमाघस्यवि

निर्णयोयं ८० अथस्रग्धरा मरभनययय यद्रात्रौ फाल्गुनेतुप्रभव

तिकिलयापौर्णमासीप्रदोषे तस्यांहोलाप्रदीप्यायदितुदिनयुगेनद्युयु

ग्मेपरस्यां पक्षत्यांचात्रविष्टिंवदनयुतलवंवर्जयेन्नोपरागोदोषायार्को

दयस्थप्रदिपदिबद्धलेवंदयेद्रस्यन्नास्याः ८१ अथेंद्रवज्रास्त्रयः सर्वाज

यंत्योदशतत्रपंचप्रोक्ताः प्रसिद्धास्तदुपासकानां नित्याः परेषामिहता

स्तुकाम्याः श्राद्धेपचचेदाकरतस्तुशेषाः ८२ तिथ्यग्नयः खंतिथयोदिना

शातथात्रयोविंशतयोग्नयोंकाः मन्वादयस्तुर्मधुतोर्कतिथ्यः खमी

श्वराः सप्ततथाचतिथ्यः ८३ भाद्रासितेनंगतिथिस्तपोमास्तथो

र्जवैशाखवलक्षपक्षे क्रमेणदुर्गागिरिजेयुगाद्याः प्रकीर्तिताः प्रा

ग्ऋषिभिश्चतस्त्रः ८४ अनुष्टुप् पूर्वापरार्धजाः प्रोक्ताः क्रमान्मनु

९५

९६

५

श्राद्धदानादि निश्यपि ॥ ९१ ॥ अथेंद्रवज्रा ॥ प्रत्याब्दिकं चात्र विधेयमन्ने रामे
नहेम्नापि तथोपरागे ॥ त्रिभिर्विभागैर्जपहोमदानं दीक्षेह चात्रे दिन सप्तके
पि ॥ ९२ ॥ अथोपेंद्रवज्रा ॥ विशेषतो भास्करपर्वणी यमाशौचमध्येपि च स
र्वकर्म ॥ आशौचबिंबातुरजस्वलापि स्नाया पृथक्चात्र गताभिरद्भिः ॥ ९३ ॥
॥ अनुष्टुप् ॥ मुक्तिस्नानं सचैलं तु मंत्रकृत्य विवर्जितं ॥ अवश्यमेव कर्तव्यमिति
ग्रहणनिर्णयः ॥ ९४ ॥ अथोपेंद्रवज्रा ॥ निमंत्रिताः स्वीकरणोत्तरं चेदाशौचनस्युः
किल भूमिदेवाः ॥ कर्ता च चेत्पाकविधौ निवृत्ते त्वाशौचवांश्चेन्न हि दूषणाय ॥ ९५
॥ अनुष्टुप् ॥ आशौचांतः श्राद्धदिने तदंतदिन एव वा ॥ आध्यंतदग्निकामाया
मेवमृत्युर्महर्षयः ॥ ९६ ॥ अथ शालिनी ॥ कर्तुः पत्नी चेद्रजः संयुतास्य पाके

९८

युगाद्यः ॥ सितासितगताः क्वापि यान्यास्ताः कल्पभेदतः ॥ ८५ ॥ अत्र श्राद्धं प्रकुर्वीत
मलमासेऽपुचोभयोः ॥ जयंतीयुगमन्वाद्याः संक्षेपादित्युदाहृतः ॥ ८६ ॥ अथैकरूप
ग्रहणप्रहरास्तु राविधोः प्रहराणां त्रितयेन भुज्यते ॥ सवितुश्च तथा चतुष्टये शिशु
वृद्धातुरवर्जितैर्जनैः ॥ ८७ ॥ अनुष्टुप् ॥ ग्रहयामादितः पूर्वप्रहरे हिन भोजनं ॥ शि
शुवृद्धातुरैः कार्यमिति शास्त्रविदो विदुः ॥ ८८ ॥ ग्रस्तास्तयोः पुष्पवतोस्तुप
श्चाद्भुंजीत बिंबं विमलं विलोक्य ॥ अतीतकालं ग्रहणस्य संध्याहोमादिकेस्या
दिहनैव दोषः ॥ ८९ ॥ स्वागता ॥ रनभगग ॥ आरनालमथिते दधिदुग्धे तैलस
र्पिरिह पाचितमन्नं ॥ तत्तिलैः कुशयुतैः समवेतं नो भवेद्ग्रहणजव्यधविध्यं
॥ ९० ॥ अनुष्टुप् ॥ गां गं च मणिकस्थं च जलं तद्दूषनदुष्यति ॥ अत्रामान्ने न हेम्ना वा

९

९८

3

रेवश्राध्यमुक्तं स्मृताहे ॥ पाकाभावेत्वन्यतश्चाथसैवं कुर्यात्स्याद्येसंचमेक्के
यकुर्यात् ॥ ९७ ॥ अथभुजंगप्रयातं ॥ क्षयेश्राध्दतिथ्यां मले मासआद्यं मलां
तद्वितीयादिकं शुध्दमासे ॥ मलांतर्मृतां मास एवाधिकश्चेत्तदा तत्रचान्य
त्रतत्शुध्दमासे ॥ ९८ ॥ अथोपेंद्रावज्रा ॥ मृतिप्रयातं प्रतिमासतिथ्योः प्र
त्याब्दिकं पूर्वगमे परं स्यात् ॥ दिनेत्वयुध्मे किल तत्र मासे दर्शे तथैकादशि
कात थैव ॥ ९९ ॥ अथेंद्रवज्रा ॥ मासेनवुधेश्शुचि भाद्रमार्गमाघे पुयुधे दिव
से विधेयं ॥ द्वयोरपिद्वा नविहीनताचेत्तन्मार्गमाघासितपंचदश्यां ॥ २०० ॥
अथस्त्रग्धरा ॥ एकोद्दिष्टेतिथिस्यात्कुतपवदनतो यामुहूर्ता द्वयस्थाः ता
दकलुत्याद्युयुग्मे प्रथमदिनगतायाजयोगेधिकत्वात् ॥ पूर्वाप्रत्याब्दिका

दौ मुनिभिरभिहिता याधिकस्था परा हेतुस्याच्चे द्युद्वये प्राक्‍ यदि दिनयुगले
सर्वसाया क्वगाद्या ॥ २०१ ॥ अनुष्टुप् ॥ सर्वसायाद्वगानाद्यातत्र प्रोक्ता परैव
हि ॥ शेषमाकरतश्चेति प्रसिध्दतिथिनिर्णयः ॥ २०२ ॥ अथैकरूप ॥ इतिनिर्ण
यसिंधुसारतः प्रतिमासप्रार्थितं विनिर्मितं ॥ शिवनंदननागदेवविद्विदधे नि
र्णयतत्त्वसंज्ञकं ॥ २०३ ॥ इतिनिर्णयतत्त्वसमाप्तिः

नू
आर्याद्विवृकु
लेभूलेगुरौ
तुशुभवासरे

नव्यं	
तत्वनिर्णयनिबंधन	माला
छंदरत्नसुमनाचिर	माला
अर्पितीमगनभीतय	माला
स्यागतारनभगोप्रिय	माला

नं
तत्वनिर्णयमा
लेखिरघुनाथ
स्यसूनुनेतिश्री